

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 104706
Crèdits: 12
Caràcter: FORMACIÓ OBLIGATÒRIA
Matèria: CONTEXT I DESENVOLUPAMENT
Curs: PRIMER
Semestre: ANUAL
Equip docent: Olga Capdevila, Enric Farrés & Víctor Valentín
Hores de dedicació: 300h
Hores lectives: 150h
Hores autònomes: 150h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria és de caràcter obligatori i de metodologia teòrico-pràctica, entenent la teoria i la pràctica com a mètode en el procés de comprensió de l'experiència.

L'objectiu general de la matèria és posar l'èmfasi en els diversos processos metodològics de creació i generació d'idees en el marc d'un projecte propi. En les tres assignatures que componen la matèria, es potenciaran els aspectes conceptuals i creatius necessaris per fer una correcta lectura d'allò que ens envolta amb la finalitat de transformar-ho; s'abordaran temes de procediments metodològics utilitzats tant en l'art com en el disseny; així mateix, s'introduirà a l'estudiant en la relació amb el context social i professional.

Assignatures de la matèria:

PROJECTES: PLANTEJAMENTS I RECURSOS METODOLÒGICS

PROJECTES: DESENVOLUPAMENT I COMUNICACIÓ

PROJECTES: PRESENTACIÓ I DIFUSIÓ PÚBLICA

PROJECTES: PLANTEJAMENTS I RECURSOS METODOLÒGICS.

La finalitat d'aquesta assignatura és introduir la cultura del projecte, entesa aquesta com la interrelació del conjunt de factors, –coneixements teòrics, metodològics o instrumentals– que possibiliten l'acció de concebre i realitzar un projecte. Tenint en compte que la pàgina en blanc no existeix, ja que sempre partim d'un context –cultural, econòmic, biològic– que te unes característiques molt específiques, aprendrem a saber observar, comprendre i comunicar una realitat complexa (Bloc 1: Lloc i significat). En aquesta realitat hi trobem diferents ítems que podem utilitzar a través d'un procés de selecció, ordenació i producció (Bloc 2: Relat i seqüència). Veurem, també, com aquests ítems no son tancats, sinó que tenim la capacitat de transformar-los físicament modificant-ne el seu ús i significat (Bloc 3: Objecte, la vida en codi obert). I finalment, en un exercici de síntesi, desconstruirem un procés metodològic aliè (Bloc 4: La imatge aliena). Desenvolupar hàbits metodològics (Analitzar, Relacionar, Sintetitzar, Idear, Referenciar/Contextualitzar, Adequar, Procés i Materialitzar) que ens permetin arribar als millors resultats i comprendre la diversitat d'aquests processos, és un pas necessari per emprendre amb èxit la pràctica creativa.

OBJECTIUS

Genèrics. PROJECTES: PLANTEJAMENTS I RECURSOS METODOLÒGICS.

Analitzar: Desenvolupar la facultat d'observació, recerca i pensament crític.

Relacionar: Desenvolupar la facultat de relacionar.

Sintetitzar: Desenvolupar la capacitat de síntesi per explicar d'una manera clara, oral i gràficament, les seves propostes.

Idear: Desenvolupar la capacitat d'argumentar una reflexió.

Referenciar: Desenvolupar la capacitat de contextualitzar les propostes en els casos d'estudi corresponents (estat de la qüestió)

Adequar: Ser coherent en totes les decisions preses al llarg d'un projecte.

Materialitzar: Desenvolupar la capacitat creativa i la de generar i utilitzar recursos processuals i comunicatius.

Procés: Desenvolupar la capacitat d'entendre el procés com a motor creatiu.

Bloc 1. LLOC I SIGNIFICAT

Assolir la capacitat d'analitzar acuradament realitats contextuais complexes des de les diferents perspectives que construeixen aquesta realitat.

Utilitzar la capacitat d'observació, d'anàlisi i d'interpretació així com la pràctica de la recerca documental específica aplicada a un espai concret.

Capacitat de síntesi i comunicació dels resultats obtinguts.

Aprendre a treballar en equip d'una manera coordinada i eficient.

Bloc 2. RELAT I SEQÜÈNCIA

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Prendre consciència de la importància i del valor dels arxius en quant a models de pensament específics com a repositoris de processos de treball d'artistes i dissenyadors.

Desenvolupar recursos instrumentals pel que fa referència als processos de registre, documentació, sistematització de la informació, metodologies d'anàlisi i tècniques de representació i presentació.

Entendre el procés complet d'edició d'una publicació i introduir el concepte de distribució específica.

Bloc 3. OBJECTE, LA VIDA EN CODI OBERT.

Introduir a la cultura del projecte a partir de donar alternatives a una realitat aparentment tancada.

Introduir el codi obert com un posicionament de partida clau per abordar la realitat.

Experimentar amb materials i tècniques específiques en els tallers especialitzats de l'escola.

Bloc 4. LA IMATGE ALIENA.

Introduir a la cultura de la imatge i prendre consciència del seu superàvit.

Entendre una imatge en la seva complexitat. Algunes de les seves capes de significat.

Comprendre els espais d'intercanvi de les imatges i la naturalesa dels seus mitjans.

Vincular els processos de producció amb els de reproducció.

Obrir un debat i posicionament sobre els seus usos i la pràctica de l'apropiacionisme. A qui pertanyen les imatges?

COMPETÈNCIES

E02. Analitzar i relacionar teories, conceptes i sabers de les diverses àrees de coneixement (socials, científiques, de les arts i dels dissenys).

E04. Analitzar el context sociocultural contemporani, en permanent transformació, i implicar-se en ell des del treball propi en el camp de les arts i/o els dissenys.

E05. Distingir, jerarquitzar i relacionar críticament continguts formals, dades, documents, conceptes i arguments implicats en el treball propi, emprant recursos apropiats (constel·lacions conceptuals, gràfics relacionals, bancs de referències...).

E06. Assenyalar i descriure vincles entre teoria i experiència en el treball propi a partir de l'acotació de problemes i evidències en el context sociocultural i de la proposta d'hipòtesi.

E12. Comunicar idees, processos i resultats de les fases del treball emprant les tècniques de formalització i recursos expressius (gràfics, audiovisuals i performatius) en funció de la proposta i de l'interlocutor.

E15. Planificar i controlar les fases d'un projecte en el camp de les arts i/o els dissenys prenent decisions en funció d'agents externs, condicionants del context i les pròpies limitacions.

E16. Fer propostes específiques en el camp de les arts i dels dissenys, així com saber formalitzar-les, aplicant estratègies, mètodes, instruments i llenguatges adequats a cada situació i context.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.

T02. Tractar la informació de forma responsable, compromesa i honesta.

T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.

T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.

T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.

T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENTATGE

RA1 (E02.19). Identificar i relacionar pràctiques creatives en àmbits diversos per vincular-los al projecte propi.

RA2 (E02.20). Vincular teories de les ciències socials i tecnocientífiques al projecte propi.

RA3 (E04.15). Observar, analitzar i interpretar contextos socioculturals concrets com a criteri de cerca documental per al projecte propi.

RA4 (E04.16). Resoldre les incidències imprevistes derivades dels processos d'accés i ús de la documentació, els registres i la informació.

RA5 (E05.3). Distingir, sintetitzar, jerarquitzar i posicionar-se davant la documentació, els registres i la informació recollits en les diferents fases del projecte propi, amb la finalitat d'establir nous discursos a través de la creació de formes d'expressió, de comunicació i de formalització de continguts.

RA6 (E06.5). Assenyalar problemes i evidències a partir de la cerca de documentació, registres i informació realitzada a l'inici del projecte propi, amb la finalitat de proposar hipòtesi.

RA7 (E12.7). Identificar els recursos comunicatius adequats a cada fase del projecte propi.

RA8 (E12.8). Sintetitzar per explicar d'una manera clara, oralment i per escrit, les diferents fases del projecte propi.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

- RA9 (E15.1). Gestionar la renúncia i la crítica en les diferents fases del projecte propi com a font d'aprenentatge.
- RA10 (E15.2). Demostrar autocrítica i autonomia en la presa de decisions al llarg de les diferents fases del projecte propi.
- RA11 (E15.3). Controlar els temps i els recursos en les diferents fases del projecte propi.
- RA12 (E16.1). Elaborar projectes propis sobre la base dels criteris establerts.
- RA13 (E16.2). Demostrar coherència tant en la proposta final com en les decisions preses en les diferents fases del projecte propi, aportant arguments i mostrant adequació i rigor.
- RA14 (E16.3). Adequar allò formal i material en el projecte propi, en funció de la idea treballada.

RESULTATS D'APRENENTATGE TRANSVERSALS

- T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
- T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.
- T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.
- T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
- T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
- T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.
- T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
- T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
- T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
- T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

L'assignatura s'organitza a través de 4 blocs principals:

Bloc 1: LLOC I SIGNIFICAT.

Habitem una ciutat formada per llocs de significat construït a través de diferents capes tals com la història, l'ús, la política, el clima, l'oci, l'economia o l'urbanisme. A partir de la situació en un espai concret hem d'aprendre a analitzar i relacionar les seves característiques específiques formals, històriques, simbòliques o sensorials per poder entendre l'espai i fer-ne un anàlisi exhaustiu i eficaç. La voluntat d'aquest treball es desenvolupa capacitat d'observació, comprensió i comunicació envers un espai específic complex.

Resultats d'aprenentatge (Veure RA al darrer punt d'aquesta guia): RA.1, 5, 6, 18, 20, 21, 22, 23, 24 i RA.25

Bloc 2: RELAT I SEQÜÈNCIA.

Per entendre la necessitat de la metodologia d'un projecte es molt útil la noció d'arxiu. Aquest es defineix com tot aquell conjunt de documents que una persona o empresa genera en el transcurs de la seva activitat, es a dir en el transcurs de realitzar un projecte. El valor dels arxius rau en que ens poden oferir les claus del pensament i metodologia de treball de multitud de projectes, i ens permeten entendre i posar atenció en qualsevol punt del procés. Als arxius doncs hi trobem tot allò que interessa, és a dir, allò que queda amagat i que es material necessari per aconseguir desenvolupar el projecte amb èxit: Croquis, documentació administrativa i del procés, pressupostos, factures, llibretes personals i qualsevol material que intervé en el procés de treball. Una manera d'activar i visibilitzar els arxius son les publicacions, on el procés d'edició es clau alhora de compondre i ordenar la informació. Què volem visibilitzar, com ho col·loquem, quina narrativa s'estableix i com es formalitza son les primeres preguntes bàsiques alhora de plantejar una publicació.

Resultats d'aprenentatge (Veure RA al darrer punt d'aquesta guia): RA.5, 6, 10, 11, 18, 20, 21, 22, 23, 24 i RA.25.

Bloc 3: OBJECTE, LA VIDA EN CODI OBERT.

En l'activitat diària convivim amb un número elevat d'objectes. Es pot dir que d'una forma intuïtiva hi establim la relació recíproca que fa possible l'equació del benestar, a vegades facilitant-nos la vida mentre que d'altres ens la complica. Els objectes que ens envolten responen a un context de producció i polític determinat. En molts casos es situen al punt final d'un procés industrial i hermètic que vist des de la perspectiva del codi obert, es pot transformar en un punt inicial. Es treballarà la modificació d'un objecte concret amb el suport dels tallers específics de l'escola.

Resultats d'aprenentatge (RA):

RA.1, 3, 5, 6, 8, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 23, 24 i RA.25.

Bloc 4: LA IMATGE ALIENA

«En un moment com l'actual és normal que molts ens preguntem: què son, i quin sentit tenen les imatges, quina és la seva funció i cap on deriven? (...) L'excés es pot convertir en una matança. La multiplicació de les imatges pot dur a una anestèsia dels sentits, a una ceguesa temporal, a una desafecció vital i moral. La multiplicació pot fer que la infor-

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

mació sigui redundant, pot fer viral relats falsos o alimentar la distracció col·lectiva. I allà on no hi posem atenció, el risc d'estupidesa i la vulnerabilitat augmenten considerablement.

(...) En els darrers anys, amb l'era digital, les imatges s'han emancipat de la realitat. Això ens obliga a aprendre a mirar-les, a elaborar una metamirada q ens permeti reconstruir la clau de la seva fascinació per així elaborar un discurs intel·ligible del mon.»

Resultats d'aprenentatge (RA):

RA.1, 3, 5, 6, 7, 8 i RA.11.

METODOLOGIA

La metodologia emprada es defineix des de l'equilibri entre les activitats dirigides (15%) i supervisades (30%) amb les autònomes (50%). Per altre banda les activitats d'avaluació amb un 16% dels crèdits agafa una importància que va més enllà de les qualificacions. Entenem doncs que l'avaluació és una activitat formativa més, reforçant el caràcter d'avaluació contínua de l'assignatura, intercalant-se al llarg del curs entre les activitats dirigides, supervisades i autònomes.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 300h

Hores activitats dirigides: 45h (15%)

Hores activitats supervisades: 90h (30%)

Hores aprenentatge autònom: 150h (50%)

Hores activitats d'avaluació: 15h (5%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.

Descripció: Treballaran tres professors junts amb cada grup de classe en el qual estaran tots els alumnes assignats. A l'inici, durant i al finalitzar cada projecte, els professors faran una exhaustiva descripció oral sobre el tema a desenvolupar que s'acompanyarà de l'enunciat corresponent a cada projecte. Hi haurà al mateix temps sessions introductòries a les temàtiques proposades, ja siguin referencials, teòriques o pràctiques a fi de facilitar la plena integració dels coneixements necessaris.

Resultats d'aprenentatge: RA.1 & RA.2.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Descripció: Els treballs es portaran a terme de manera personal i/o en grup, i es desenvoluparan a la classe. Es realitzarà un seguiment directe dels processos de treball per tal de conèixer el nivell assolit per l'alumnat i poder incidir en aquells que tinguin més dificultats.

Resultats d'aprenentatge: RA.8, 9, 10 & RA.11.

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.

Descripció: L'alumnat realitzarà els treballs encarregats amb els recursos proposats i aquells que ells mateixos trobin: Recerca i recopilació d'informació, reflexió, anàlisi, etc. Així mateix realitzarà un dossier recopilatori de tot el procés.

Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6 & RA.7.

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.

Descripció: Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general en les diferents fases d'aquesta.

Resultats d'aprenentatge: RA.12,13 & RA.14.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

La nota final de l'assignatura no serà la ½ ponderada dels 3 treballs, si no que es tindrà en consideració l'evolució en l'aprenentatge de l'estudiant. El contingut de cada treball s'especificarà a l'enunciat corresponent.

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (40%)

Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (50%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

Formalització comuna a tots els treballs: Dossier (entenen-lo que pot ser des de 1 foli A3 plegat fins a l'extensió que faci falta). Normativa: A3 plegat. Citacions: Norma ISO-690. Comunicació oral (S'ha d'utilitzar el recurs específic que sigui eficaç per comunicar en cada cas: Exemples: pissarra, PWP, música, objectes, etc.

Treball bloc 1: LLOC I SIGNIFICAT

Recerca, anàlisi i criteri del material.

Capacitat de síntesi (que dir).

Comunicació oral (com dir-ho).

Resultats d'aprenentatge: RA1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 10, 11, 12 & RA13.

Treball bloc 2: RELAT I SEQÜÈNCIA

Recerca, anàlisi i criteri del material.

Comunicació oral del material de treball i guió de la publicació.

Adequació de la proposta i dels referents.

Acurada materialització.

Resultats d'aprenentatge: RA1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 10, 11, 12, 13 & RA14.

Treball bloc 3: OBJECTE, LA VIDA EN CODI OBERT

Recerca, anàlisi i capacitat relacional.

Rigor en el procés i en la metodologia emprada.

Adequació de la proposta i dels referents aportats.

Acorada materialització.

Resultats d'aprenentatge: RA1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 10, 11, 12, 13 & RA14.

Treball bloc 4: LA IMATGE ALIENA

Recerca, anàlisi i documentació.

Reconstrucció del relat.

Comunicació.

Control de l'autonomia en la gestió del temps i de l'espai de treball.

Resultats d'aprenentatge: RA.1, 3, 5, 6, 7, 8 i RA.11.

RECUPERACIÓ

Durant la primera setmana de juliol (mirar el calendari) i previ a la matrícula, es realitzarà la recuperació de l'assignatura. Per poder accedir a aquesta recuperació s'haurà de complir els següents requisits:

1. Tenir una qualificació final superior o igual a 4,00 i inferior o igual a 4,99.
2. Haver lliurat tots els treballs (5) encarregats al curs.
3. Haver assistit a més del 75% de les sessions programades (25 sessions mínim)

BIBLIOGRAFIA

BAYARD, Pierre. *Cómo hablar de los libros que no se han leído*. Barcelona: Anagrama, 2008

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant 18 setmanes, és a dir, sessió per setmana seguint la següent distribució:

PRIMER SEMESTRE

Sessió 1

INICI: Grup gran: Inici i presentació de l'assignatura.
Activitat exprés a l'aula. EXERCICI 0.

Sessió 2

Inici bloc 1: LLOC I SIGNIFICAT (6 sessions i ½)

Sessió 6

PRE-ENTREGA bloc 1: LLOC I SIGNIFICAT

Sessió 7

PRESENTACIÓ bloc 1: LLOC I SIGNIFICAT

Inici bloc 2: RELAT I SEQÜÈNCIA (11 sessions)

Sessió 8

Lliurament MEMÒRIA bloc 1: LLOC I SIGNIFICAT

Sessió 10

Avaluació bloc 1: LLOC I SIGNIFICAT

Sessió 18

PRE-ENTREGA bloc 2: RELAT I SEQÜÈNCIA

SEGON SEMESTRE

Sessió 1 (19)

Inici segon semestre.
PRESENTACIÓ bloc 2: RELAT I SEQÜÈNCIA
Inici bloc 3: OBJECTE, LA VIDA EN CODI OBERT (12 sessions)

Sessió 2 (20)

Lliurament MEMÒRIA bloc 2: RELAT I SEQÜÈNCIA

Sessió 4 (22)

Avaluació bloc 2: RELAT I SEQÜÈNCIA

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Sessió 10 (28)

PRE-ENTREGA bloc 3: OBJECTE, LA VIDA EN CODI OBERT.

Sessió 12 (30)

PRESENTACIÓ PÚBLICA bloc 3: OBJECTE, LA VIDA EN CODI OBERT.

Inici bloc 4: LA IMATGE ALIENA (4 sessions i ½)

Sessió 13 (31)

Lliurament MEMÒRIA bloc 3: OBJECTE, LA VIDA EN CODI OBERT.

Sessió 16 (34)

PRESENTACIÓ PÚBLICA bloc 4: LA IMATGE ALIENA

Lliurament MEMÒRIA bloc 4: LA IMATGE ALIENA

Sessions 17 i 18 (35 i 36)

Setmanes de tancament i avaluació.

Tancament de l'assignatura mitjançant entrevistes individuals.

ADDENDA COVID-19

En previsió que el curs 2020-2021 sorgeixi alguna incidència arran d'un possible rebrot del COVID-19 i que, per tant, l'autoritat sanitària restringeixi la presencialitat en la docència, el desplegament d'aquesta assignatura té previst altres mecanismes i canals de docència per acomplir en la seva totalitat les competències que es detallen en aquesta Guia Docent, així com els resultats d'aprenentatge que siguin factibles en aquesta excepcional situació.

En concret, s'han establert alternatives per a les següents condicions:

–Alteració de la presència en espais concrets segons criteris acordats: ratio baixa (15-18 persones per espai) o distàncies socials de precaució sanitària.

–Aplicació d'elements d'aprenentatge en remot en casos que hi pugui haver confinament selectiu o parcial.

–En el pitjor cas, que seria el confinament total en alguna franja temporal, hi ha prevista la continuïtat de la docència en línia.

Per tal d'assolir aquestes competències i resultats d'aprenentatge, és necessari que l'alumne/a disposi d'una connexió a Internet estable i un ordinador per connectar-se. En cas que l'alumne/a presenti dificultats en aquest sentit, ho haurà de comunicar per tal de considerar el cas i trobar una solució.